

ZAWODY PRZYSZŁOŚCI 2035

Twoje dziecko na rynku
pracy za 10 lat

Sławomir Szczot

Raport

Zawody Przyszłości 2035

Twoje dziecko na rynku pracy za 10 lat

Sławomir Szczot

Wydawnictwo: Studio BHP EDUKACJA, ul. Słowiańska 55, 64-100 LESZNO

© Sławomir Szczot 2025. Wszelkie prawa zastrzeżone. Zabrania się zmieniania, kopiowania i w jakikolwiek sposób wykorzystywania utworu bez zgody autora i wydawcy.

Spis treści:

Wstęp: List do Rodzica, który patrzy w przyszłość

- Lęk jako sygnał do działania: Rok 2035 jako konkretny plan
- Misja FutureCode: Projektowanie przyszłości zamiast biernego czekania

ROZDZIAŁ I: Świat jutra – dynamika zmian i Twój profil

- 1.1. Liceum, studia i co dalej? Kalendarz edukacyjny Twojego dziecka
 - Harmonogram 2026–2035: Od szkoły średniej do wejścia na rynek pracy
 - Lekcja z przeszłości: Gdzie podzieli się zecerzy? (Tempo znikania zawodów)
 - Edukacja reaktywna vs *Lifelong learning* (uczenie się przez całe życie)
- 1.2. Koniec ery „bezpiecznych zawodów” – dlaczego dyplom to za mało?
 - AI i automatyzacja w zawodach prestiżowych (prawnik, lekarz, księgowy)
 - Scenariusze społeczne: Opodatkowanie robotów i dochód gwarantowany
 - Budowanie „bezpiecznego zestawu umiejętności” na ruchomych piaskach

ROZDZIAŁ II: Wielka Czwórka – siły, które zmieniają rynek pracy przed 2035 rokiem

- 2.1. Sztuczna Inteligencja (AI): Kogo zastąpi, a kogo wzmocni? (AI jako egzoszkielet umysłu)
- 2.2. Automatyzacja i Robotyka: Praca fizyczna w nowym wydaniu i wartość manualnej precyzji
- 2.3. Zmiany demograficzne: Szanse w „Srebrnej Gospodarce” (Silver Economy)
- 2.4. Ekologia i Zielona Energia: Nowy standard biznesowy, a nie tylko moda.

ROZDZIAŁ III: Top 20 Zawodów Przyszłości 2035 – kontra zawody, które mogą zniknąć

- Zagrożone profesje: 20 zawodów, które mogą zniknąć lub stać się niszowe
 - Analiza przyczyn (od kasjera po pośrednika w prostych transakcjach)
 - Wspólny mianownik zanikania zawodów: demografia, automatyzacja i brak rąk do pracy
- Fundamenty zmian: 10 kierunków kształtujących rynek pracy według FutureCode
- Nowe horyzonty: 20 zawodów, które powstaną do roku 2035 (profile szczegółowe)
 - Od Architekta Systemów AI po Przewodnika po Cyfrowym Detoksie
- Stabilność w zmianie: 20 zawodów odpornych na megatrendy „Wielkiej Czwórki”
 - Sektory: Zdrowie i Relacje, Rzemiosło, Strategia i Nadzór, Edukacja i Ekologii

ROZDZIAŁ IV: Kompetencje Jutra – Czego nie nauczy ich szkoła?

- 4.1. Kompetencje Transwersalne: Elastyczność, której brakuje w podręcznikach
 - Zdolność adaptacji i „oduczanie się” (*unlearning*)

- Multidyscyplinarność: Wartość łączenia odległych dziedzin
- 4.2. Krytyczne myślenie: Jak odróżnić prawdę od halucynacji AI?
 - Rola detektywa prawdy w szumie informacyjnym
 - *Prompt Engineering*: Umiejętność zadawania pytań jako nowa biegłość
- 4.3. Inteligencja Emocjonalna (EQ): Jedyna rzecz, której maszyna nie podrobi
 - Empatia i budowanie relacji jako „nowy luksus”
 - Odporność psychiczna (*Resilience*) w przebudźcowanym świecie

ROZDZIAŁ V: Jak rozmawiać z nastolatkiem o wyborze szkoły?

- „Supermoc” pokolenia cyfrowego: Naturalne kompetencje techniczne
- Budowanie „drugiej nogi”: Łączenie pasji z krytycznym myśleniem i empatią

ROZDZIAŁ VI: FutureCode – Twój kompas

BIBLIOGRAFIA

INNE POZYCJE WYDAWNICZE

List do Rodzica, który patrzy w przyszłość.

Szanowni Państwo,

Jeśli trzymają Państwo w rękach ten raport, oznacza to, że wykonali Państwo właśnie jeden z najważniejszych kroków w roli przewodnika swojego dziecka.

Jako rodzice nastolatków stoimy dziś przed wyzwaniem, jakiego nie znają poprzednie pokolenia. Nasi rodzice mogli nam doradzić: „idź na prawo, medycynę lub ekonomię, a będziesz miał bezpieczne życie”. Dzisiaj, w dobie Sztucznej Inteligencji i błyskawicznych zmian technologicznych, te stare mapy przestały działać. Często czujemy lęk, patrząc na nasze 14-letnie dzieci, bo wiemy, że wejdą one na rynek pracy, którego my sami jeszcze do końca nie rozumiemy.

Ten raport powstał po to, aby ten lęk zamienić w konkretny plan.

Rok 2035 – kiedy Państwa dziecko będzie kończyć studia i stawiać pierwsze poważne kroki zawodowe – wydaje się odległy. Jednak to właśnie dzisiaj, w domowym zaciszu, przy wspólnej kolacji czy podczas wyboru profilu liceum, zapadają decyzje, które ukształtują jego dorosłe życie.

W FutureCode wierzymy, że przyszłość nie jest czymś, co nas „spotyka”. Przyszłość to coś, co się projektuje. Ale żeby projektować mądrze, potrzebujemy nowych narzędzi. Nie wystarczy już tylko wiedzieć, „co” dziecko chce robić. Trzeba zrozumieć, „jak” myśli, jak się uczy i jak reaguje na zmiany.

W tym opracowaniu nie znajdzie Państwo szklanej kuli. Znajdzie Państwo za to solidne dane, analizy trendów i praktyczne wskazówki, jak rozmawiać z nastolatkiem o świecie, który nadchodzi. Chcę Państwu pokazać, że choć wiele zawodów zniknie, powstanie jeszcze więcej fascynujących możliwości dla tych, którzy będą potrafili odczytać sygnały zmian.

Dziękuję, że poświęcili Państwo czas na wypełnienie naszej ankiety. Państwa głos jest częścią większego projektu, który ma pomóc tysiącom młodych ludzi w Polsce odnaleźć ich własny „kod przyszłości”.

Zapraszam do lektury. Niech to będzie początek fascynującej podróży – dla Państwa i dla Państwa dziecka.

Z wyrazami szacunku,

Sławomir Szczot

Twórca Projektu FutureCode

[Powrót do spisu treści](#)

ROZDZIAŁ I: Świat jutra – dynamika zmian i Twój profil

Wkraczamy w erę, w której jedyną stałą jest zmiana. Dynamika, z jaką ewoluują współczesne gospodarki, biznesy i zawody, nie ma precedensu w historii. To, co jeszcze dekadę temu uznawaliśmy za stabilny fundament kariery, dziś zostaje poddane gwałtownej transformacji napędzanej przez sztuczną inteligencję (AI), automatyzację oraz globalne wyzwania demograficzne i ekologiczne.

W tej nowej rzeczywistości praca nie zniknie całkowicie, ale zmieni swój charakter. Przejdziemy od „wykonywania zadań” do „zarządzania procesami” i budowania relacji, których żadna maszyna nie będzie w stanie podrobić. Zrozumienie indywidualnego profilu dziecka – jego „kodu FutureCode” – jest pierwszym krokiem, by stać się architektem własnej przyszłości, a nie jedynie biernym obserwatorem zmian.

1.1. Liceum, studia i co dalej? Kalendarz edukacyjny Twojego dziecka

Dla rodzica czternastolatka rok 2035 brzmi jak odległa kraina. Jednak w kalendarzu edukacyjnym to moment, który nadejdzie niemalże za chwilę. Policzmy to wspólnie:

- **2026 - 2030:** Czas szkoły średniej. To tu kształtują się fundamenty logicznego myślenia i pierwsze poważne relacje społeczne.
- **2030 - 2035:** Czas studiów wyższych lub pierwszych specjalistycznych kursów i praktyk zawodowych.
- **2035:** To rok, w którym Twoje dziecko – już jako dorosły człowiek – oficjalnie wchodzi na rynek pracy jako pełnoprawny specjalista.

Lekcja z przeszłości: Gdzie podzieli się zecerzy? Aby zrozumieć skalę nadchodzących zmian, warto spojrzeć wstecz. W ciągu ostatnich 20 lat z mapy zawodowej niemal całkowicie zniknęły profesje, które wydawały się niezastąpione. Dobrym przykładem jest **zecer** - rzemieślnik odpowiedzialny za ręczne układanie czcionek w drukarniach. Rozwój cyfrowego składu tekstu sprawił, że zawód ten stał się reliktem przeszłości niemal z dnia na dzień. Dzisiaj stoimy przed podobnym progim – zawody oparte na rutynowych czynnościach, nawet tych umysłowych, są systematycznie zastępowane przez algorytmy.

Edukacja: System, który goni rzeczywistość Niestety, tradycyjny system edukacji wykazuje charakter **reaktywny**. Oznacza to, że szkoły i uczelnie reagują na zmiany na rynku pracy z wyraźnym opóźnieniem. Jak wskazują raporty OECD, luka między umiejętnościami dostarczanymi przez system szkolnictwa a realnymi potrzebami nowoczesnej gospodarki stale się powiększa. Rok 2035 będzie światem, w którym nie liczy się to, co Twoje dziecko „zaliczyło” w szkole, ale to, jak szybko potrafi odczytać się starych schematów i przyswoić nowe (tzw. *lifelong learning* – nauka przez całe życie).

1.2. Koniec ery „bezpiecznych zawodów” – dlaczego dyplom to za mało?

Przez dekady wystarczyło zostać prawnikiem, lekarzem czy księgowym, aby mieć gwarancję stabilizacji. Dyplom był „złotym biletem”. W roku 2035 ten bilet traci ważność. Sztuczna Inteligencja i automatyzacja w pierwszej kolejności uderzają właśnie w zawody oparte na powtarzalnej wiedzy. Analiza prawna, prosta diagnostyka medyczna czy audyt finansowy to obszary, w których maszyny już teraz radzą sobie lepiej od ludzi.

Widmo bezrobocia czy nowa era społeczna? Pytanie o przyszłość pracy budzi uzasadnione obawy. Czy czeka nas masowe bezrobocie spowodowane przez roboty? Dane z raportów OECD wskazują, że nie ma tu jednoznacznej odpowiedzi, ale debata publiczna już przygotowuje się na różne scenariusze. Coraz częściej mówi się o:

- **Opodatkowaniu robotów**, co miałyby rekompensować utratę wpływów z pracy ludzi i finansować usługi społeczne.
- **Bezwarunkowym dochodzie gwarantowanym**, który zapewniłby środki na przeżycie w świecie, gdzie zapotrzebowanie na tradycyjną pracę ludzką drastycznie spadnie.

Rynek pracy 2035 będzie premiował nie certyfikaty, a **kompetencje i zdolność adaptacji**. Kluczowe będą unikalne połączenia, np. prawnik rozumiejący kodowanie AI lub lekarz będący mistrzem empatii.

Podsumowanie: Twoje narzędzia „budowlane”

Wyobraź sobie, że budujesz karierę dziecka na ruchomych piaskach. Zamiast szukać stałego gruntu, naucz je budować konstrukcje lekkie i elastyczne. Koniec ery „bezpiecznych zawodów” to początek ery, w której to indywidualne predyspozycje stają się najtwardszą walutą. Twoje dziecko nie musi szukać „bezpiecznej pracy” – musi zbudować **bezpieczny zestaw umiejętności**, który pozwoli mu odnaleźć się w każdej zmianie.

Kasjer w supermarkecie to jeden z zawodów zagrożonych w przyszłości.

[Powrót do spisu treści](#)

ROZDZIAŁ II: Wielka Czwórka – siły, które zmieniają rynek pracy przed 2035 rokiem

Zanim Twoje dziecko odbierze dyplom ukończenia studiów, światowa gospodarka przejdzie przez cztery potężne procesy transformacyjne. Jak wynika z raportów **OECD Skills Outlook 2025** oraz **Employment Outlook 2025**, tempo tych zmian sprawia, że rządy i systemy edukacyjne często nie nadążają z adaptacją, co tworzy lukę kompetencyjną między tym, czego uczy szkoła, a tym, czego wymaga rynek.

Zrozumienie tych sił nie jest już tylko „ciekawostką technologiczną” – to fundament bezpieczeństwa zawodowego Twojego dziecka. Raporty wskazują na zjawisko tzw. **"Demographic Crunch"** (tąpnięcia demograficznego) oraz gwałtownej cyfryzacji, które sprawią, że rynek pracy w 2035 roku będzie wymagał zupełnie innej elastyczności. Aby pomóc nastolatкови w wyborze szkoły, musisz najpierw zrozumieć cztery główne silniki, które zmienią sposób, w jaki będziemy pracować, konsumować i żyć.

Oto cztery procesy, które zdefiniują rzeczywistość Twojego dziecka:

2.1. Sztuczna Inteligencja (AI): Kogo zastąpi, a kogo wzmocni?

Sztuczna Inteligencja to największa zmiana od czasu wynalezienia elektryczności. W roku 2035 AI nie będzie już nowinką, ale „niewidzialnym silnikiem” każdej profesji.

- Zagrożenie: AI najskuteczniej zastępuje zadania oparte na regułach i przetwarzaniu danych. Jeśli praca polega na wypełnianiu formularzy, analizowaniu prostych przepisów prawnych czy tworzeniu powtarzalnych raportów – maszyna zrobi to szybciej i taniej.
- Szansa: AI stanie się „egzoszkieletem dla umysłu”. Człowiek w 2035 roku nie będzie konkurował z AI, ale będzie z nią współpracował. Wygrają ci, którzy będą potrafili zadawać AI odpowiednie pytania i krytycznie oceniać jej odpowiedzi.

2.2. Automatyzacja i Robotyka: Praca fizyczna w nowym wydaniu

Często myślimy, że roboty to tylko hale fabryczne. Nic bardziej mylnego. Do 2035 roku robotyka wejdzie do naszych domów, szpitali i na ulice.

- W praktyce: Praca fizyczna nie zniknie, ale zmieni swój charakter. Mechanik samochodowy stanie się bardziej „serwisantem systemów autonomicznych”, a operator koparki będzie zarządzał flotą zdalnie sterowanych maszyn z biura. Zawody wymagające precyzji manualnej połączonej z szybkim podejmowaniem decyzji w nieprzewidywalnym środowisku (np. fizjoterapeuta czy rzemieślnik-artysta) będą bardzo wysoko cenione.

2.3. Zmiany demograficzne: Szanse w "Srebrnej Gospodarce"

Polska i Europa starzeją się. Choć brzmi to jak problem społeczny, dla dzisiejszego 14-latka to potężny drogowskaz zawodowy.

- W praktyce: W 2035 roku ogromna część kapitału i potrzeb będzie skupiona wokół osób starszych. Powstaną tysiące miejsc pracy w sektorach: medycyny długowieczności, technologii wspierających seniorów, a także w usługach spersonalizowanego spędzania czasu wolnego. To rynek, który jest odporny na kryzysy i gwarantuje stabilność.

2.4. Ekologia i Zielona Energia: Nowy standard, nie moda

Do czasu, gdy Twoje dziecko wejdzie na rynek pracy, „bycie eko” nie będzie wyborem, a wymogiem prawnym i ekonomicznym.

- W praktyce: Każda firma będzie potrzebowała specjalistów od śladu węglowego, gospodarki obiegu zamkniętego czy odnawialnych źródeł energii. Nawet jeśli Twoje dziecko wybierze marketing czy zarządzanie, będzie musiało rozumieć mechanizmy zielonej transformacji, aby być atrakcyjnym pracownikiem.

[Powrót do spisu treści](#)

ROZDZIAŁ III: Top 20 Zawodów

Przyszłości 2035 - kontra zawody, które mogą zniknąć

Rok 2035 nie będzie czasem bezrobocia, ale czasem nowego zatrudnienia. Wiele profesji, które dziś uważamy za egzotyczne, za 10 lat będzie tak naturalnych jak dzisiaj „Social Media Manager” czy „Programista aplikacji”. Z kolei trzeba mieć świadomość, że spora liczba znanych obecnie zawodów po prostu zniknie lub zostanie ograniczona do zawodów niszowych, a przecież dzisiaj do nich przygotowują szkoły. Znikną zawody, których role oparte są na powtarzalności, obecności fizycznej i niskiej wartości decyzyjnej. Polska, ze względu na demografię i odpływ młodych ludzi, będzie jednym z krajów, gdzie ten proces nastąpi szybciej niż w Europie Zachodniej.

Oto 20 zawodów, które mogą zniknąć lub stać się niszowe

1. Kasjer / kasjerka w handlu detalicznym

Dlaczego zniknie:

Automatyczne kasy, sklepy bezobsługowe, zakupy internetowe, płatności mobilne i AI w retailu. Depopulacja mniejszych miast ograniczy liczbę punktów handlowych wymagających obsługi.

2. Pracownik call center (pierwsza linia)

Dlaczego zniknie:

Chatboty, voiceboty i generatywna AI przejmują obsługę klienta 24/7. Starzejące się społeczeństwo zwiększa popyt na usługi, ale bez proporcjonalnego wzrostu zatrudnienia.

3. Pracownik wprowadzania danych (data entry)

Dlaczego zniknie:

Automatyzacja procesów biurowych (RPA), OCR i AI eliminują ręczne przepisywanie informacji.

4. Recepcjonista / recepcjonistka (standardowe obiekty)

Dlaczego zniknie:

Systemy self check-in, aplikacje hotelowe, AI concierge. Szczególnie widoczne poza dużymi aglomeracjami.

5. Pracownik sortowni (manualny)

Dlaczego zniknie:

Robotyzacja logistyki, autonomiczne linie sortujące, drony i pojazdy autonomiczne.

6. Telemarketer

Dlaczego zniknie:

Regulacje prawne, niska skuteczność oraz AI prowadząca spersonalizowaną komunikację marketingową.

7. Sprzedawca biletów (transport, kultura)

Dlaczego zniknie:

Aplikacje mobilne, bilety cyfrowe, automaty biletowe. Deglomeracja ograniczy infrastrukturę stacjonarną.

8. Pracownik bankowy – obsługa okienkowa**Dlaczego zniknie:**

Bankowość mobilna, zdalna identyfikacja klienta, AI doradczą. Oddziały banków już dziś są likwidowane w mniejszych miastach.

9. Agent ubezpieczeniowy (sprzedaż standardowa)**Dlaczego zniknie:**

Porównywarki online, algorytmy ryzyka, automatyczne polisy. Pozostaną jedynie doradcy specjalistyczni.

10. Księgowy wykonujący proste rozliczenia**Dlaczego zniknie:**

Automatyczna księgowość, e-faktury, AI podatkowa. Brak młodych pracowników przyspieszy cyfryzację.

11. Pracownik magazynu (prace powtarzalne)**Dlaczego zniknie:**

Roboty magazynowe, systemy WMS oparte na AI, brak rąk do pracy wymusi pełną automatyzację.

12. Operator maszyn bez kompetencji cyfrowych**Dlaczego zniknie:**

Maszyny autonomiczne i sterowane cyfrowo wymagają nowych kwalifikacji, nie siły fizycznej.

13. Listonosz w tradycyjnym modelu**Dlaczego zniknie:**

Cyfrowa korespondencja, paczkomaty, drony dostawcze. Depopulacja obszarów wiejskich zwiększy koszty tradycyjnej usługi.

14. Pracownik biurowy „od wszystkiego”**Dlaczego zniknie:**

AI asystencka przejmie planowanie, raportowanie, korespondencję i organizację pracy.

15. Tłumacz prostych tekstów**Dlaczego zniknie:**

Tłumaczenia maszynowe w czasie rzeczywistym. Pozostaną tłumacze specjalistyczni i kulturowi.

16. Pracownik obsługi parkingów**Dlaczego zniknie:**

Automatyczne systemy rozpoznawania tablic, płatności bezdotykowe, aplikacje miejskie.

17. Pracownik gastronomii – stanowiska pomocnicze**Dlaczego zniknie:**

Roboty kuchenne, automaty do przygotowywania posiłków, presja kosztowa i brak pracowników.

18. Pracownik produkcji manualnej (linia montażowa)

Dlaczego zniknie:

Robotyzacja przemysłu, szczególnie w regionach dotkniętych depopulacją i starzeniem się kadr.

19. Pracownik ochrony fizycznej (obiekty standardowe)

Dlaczego zniknie:

Monitoring AI, rozpoznawanie twarzy, czujniki i systemy predykcyjne.

20. Pośrednik w prostych transakcjach (nieruchomości, ogłoszenia)

Dlaczego zniknie:

Platformy cyfrowe, smart-kontrakty, automatyczna wycena i weryfikacja.

Wspólny mianownik zanikania zawodów do 2035

- Demografia: gwałtowny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym
- Starzenie się społeczeństwa: mniejsze zapotrzebowanie na niektóre usługi, większa automatyzacja
- Depopulacja i deglomeracja: znikanie lokalnych punktów usługowych
- AI i automatyzacja: zastępowanie pracy rutynowej
- Brak rąk do pracy: automatyzacja jako konieczność systemowa

Oto kierunki, które według analiz FutureCode będą kształtować rynek pracy, gdy Twoje dziecko wejdzie w dorosłość:

1. Inżynieria Sztucznej Inteligencji (AI) i Systemów Autonomicznych

To już nie tylko programowanie, ale projektowanie systemów, które uczą się i podejmują decyzje. Przyszłość będzie należeć do osób potrafiących zarządzać współpracą między ludźmi a algorytmami AI oraz optymalizować procesy automatyzacji.

2. Sektor Green Energy i Gospodarka Obiegu Zamkniętego

W obliczu zmian klimatycznych, specjaliści od odnawialnych źródeł energii (OZE), technologii wodorowych oraz audytorzy śladu węglowego będą kluczowymi postaciami w każdej gałęzi przemysłu.

3. Bioinformatyka i Medycyna Personalizowana

Połączenie biologii, genetyki i zaawansowanej analityki danych pozwoli na tworzenie terapii „szytych na miarę”. To zawody, które zrewolucjonizują sposób, w jaki dbamy o zdrowie i długowieczność, wykorzystując edycję genów i nanotechnologię.

4. Psychologia Nowych Mediów i Well-being Cyfrowy

W świecie zdominowanym przez technologię, kluczowe staną się kompetencje miękkie. Specjaliści pomagający zachować zdrowie psychiczne w cyfrowym środowisku oraz mediatorzy w świecie wirtualnym będą niezbędni do walki z przebodźcowaniem.

5. Cyberbezpieczeństwo i Etyka Danych

Im więcej aspektów życia przenosi się do sieci, tym ważniejsza staje się ich ochrona. Nie chodzi tylko o techniczne zabezpieczenia, ale o rozstrzyganie dylematów etycznych związanych z prywatnością i odpowiedzialnością za błędy algorytmów.

6. Architektura Rzeczywistości Rozszerzonej (XR) i Metawersum

Projektanci przestrzeni wirtualnych, w których będziemy pracować, uczyć się i odpoczywać. Praca ta połączy umiejętności graficzne, architektoniczne oraz głęboką wiedzę o doświadczeniach użytkownika (UX) w trzech wymiarach.

7. Ekonomia Kosmiczna i Górnictwo Pozaziemskie

Wraz z komercjalizacją lotów kosmicznych, rynek będzie potrzebował inżynierów utrzymania baz księżycowych, prawników prawa kosmicznego oraz specjalistów od pozyskiwania surowców z asteroid.

8. Agrotech i Nowoczesna Produkcja Żywności

Specjaliści od rolnictwa pionowego (vertical farming), mięsa hodowanego komórkowo oraz inżynierowie optymalizujący uprawy za pomocą sensorów IoT, aby zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe przy minimalnym zużyciu zasobów.

9. Edukacja Przyszłości i Zarządzanie Talentami

W świecie, w którym wiedza dezaktualizuje się co kilka lat, kluczowi będą "kuratorzy wiedzy" i mentorzy wspierający proces lifelong learning (uczenia się przez całe życie), pomagający ludziom w przebranżawianiu się.

10. Logistyka Autonomiczna i Zarządzanie Flotami Robotów

Automatyzacja procesów, o której rozmawialiśmy w kontekście Twoich projektów skryptowych (np. precyzyjne harmonogramowanie wysyłek 50 zadań na godzinę), to tylko wstęp. Przyszłość to zarządzanie tysiącami autonomicznych dronów i pojazdów dostawczych w czasie rzeczywistym.

Podsumowując: Największą wartość będą miały osoby, które potrafią łączyć wysoką sprawność techniczną (jak umiejętność automatyzacji procesów) z empatią i krytycznym myśleniem.

Oto 20 zawodów, które powstaną do roku 2035

1. Architekt Systemów AI (AI Systems Architect)

To nie jest zwykły programista. To osoba, która projektuje, jak Sztuczna Inteligencja ma współpracować z ludźmi w konkretnej firmie (np. w szpitalu czy biurze projektowym).

- Dla kogo: Dla dzieci o wysokiej logice, ale też zdolnościach organizacyjnych.

2. Etyk Technologii i Algorytmów

W świecie, gdzie algorytmy decydują o kredytach, leczeniu czy rekrutacji, ktoś musi pilnować, by były one sprawiedliwe i moralne.

- Dla kogo: Dla humanistów i osób o silnym kompasie moralnym, które interesują się filozofią i społeczeństwem.

3. Projektant Świata Meta-Edukacji

Nauczyciel przyszłości, który tworzy interaktywne lekcje w rzeczywistości rozszerzonej (VR/AR). Zamiast czytać o starożytnym Rzymie, uczeń będzie tam „przebywał” dzięki projektom takiego specjalisty.

- Dla kogo: Dla osób kreatywnych, z wyobraźnią przestrzenną i zacięciem pedagogicznym.

4. Specjalista ds. Długowieczności (Longevity Coach)

Nie lekarz od chorób, ale doradca od zdrowia. Osoba łącząca wiedzę o genetyce, diecie i technologiach "wearables" (opaski, czujniki), by pomóc seniorom żyć w pełnej sprawności.

- Dla kogo: Dla osób empatycznych, interesujących się biologią i nowymi technologiami.

5. Kurator Cyfrowego Dziedzictwa

Zajmuje się porządkowaniem i zabezpieczaniem "cyfrowego życia" osób i firm. W świecie, gdzie nasze dane są warte więcej niż nieruchomości, ten zawód stanie się kluczowy.

- Dla kogo: Dla osób skrupulatnych, ceniących bezpieczeństwo i porządek.

6. Inżynier Odnawialnej Energii Domowej

Ekspert, który projektuje samowystarczalne energetycznie domy i osiedla. To połączenie budownictwa, ekologii i nowoczesnej elektroniki.

- Dla kogo: Dla umysłów technicznych, które chcą mieć realny wpływ na planetę.

7. Operator Floty Pojazdów Autonomicznych

W 2035 transport (ciężarówki, drony dostawcze, taksówki) będzie sterowany zdalnie przez specjalistów nadzorujących ruch setek maszyn z jednego centrum dowodzenia.

- Dla kogo: Dla osób o szybkim czasie reakcji, potrafiących zarządzać wieloma procesami naraz.

8. Terapeuta Relacji Ludzie-Roboty

W domach opieki i biurach pojawią się roboty społeczne. Terapeuta będzie pomagał ludziom oswoić się z ich obecnością i rozwiązywał konflikty na linii człowiek-maszyna.

- Dla kogo: Dla osób o bardzo wysokiej inteligencji emocjonalnej (EQ).

9. Projektant „Śladu Węglowego” Produktu

Każdy produkt w 2035 będzie musiał mieć certyfikat czystości ekologicznej. Ten specjalista analizuje cały proces produkcji – od surowca po opakowanie – by zminimalizować wpływ na klimat.

- Dla kogo: Dla analityków, którzy kochają przyrodę i chcą pracować w biznesie.

10. Przewodnik po Karierze 2.0

Osoba, która nie tylko mówi "idź na te studia", ale pomaga zarządzać ciągłą nauką przez całe życie (Life-long Learning), dopasowując kursy i wyzwania do zmieniającego się profilu człowieka.

- Dla kogo: Dla wizjonerów, którzy lubią pomagać innym w rozwoju.

11. Inżynier Przywracania Środowiska (Rewilding Strategist)

W 2035 roku nie będziemy już tylko "chronić" przyrody, będziemy ją aktywnie odbudowywać. Ten specjalista projektuje, jak wprowadzić dziką naturę z powrotem do miast i na tereny przemysłowe.

- Dla kogo: Dla młodych ludzi kochających ekologię, biologię i planowanie przestrzenne.

12. Projektant Czasu Wolnego i Doznań (Experience Architect)

W zautomatyzowanym świecie będziemy pracować mniej, a potrzebować sensownych przeżyć więcej. To osoba projektująca turystykę, wydarzenia i cyfrowe rozrywki, które dają głębokie poczucie satysfakcji.

- Dla kogo: Dla dusz artystycznych, kreatywnych i osób z wysokim poczuciem estetyki.

13. Audytor Algorytmów Bankowych i Finansowych

Skoro pieniędzmi będą zarządzać algorytmy, ktoś musi sprawdzać, czy nie popełniają one błędów i czy nie dyskryminują pewnych grup społecznych. To "nowoczesny księgowy" z wiedzą programistyczną.

- Dla kogo: Dla umysłów analitycznych, dokładnych, lubiących matematykę i prawo.

14. Specjalista ds. Interfejsów Mózg-Komputer (BCI Designer)

Za 10 lat technologia pozwalająca sterować komputerem za pomocą myśli (jak Neuralink) wyjdzie z laboratoriów. Ten zawód polega na nauczaniu ludzi, jak korzystać z takich urządzeń w codziennej pracy.

- Dla kogo: Dla pasjonatów neuronauki, technologii i medycyny.

15. Manager Zespołów Hybrydowych (Ludzie + Boty)

W biurach połowa "pracowników" to będą agenci AI. Manager przyszłości musi wiedzieć, jak zarządzać współpracą między emocjonalnymi ludźmi a super-szybkimi algorytmami, by zespół był efektywny.

- Dla kogo: Dla urodzonych liderów o wysokiej inteligencji emocjonalnej.

16. Konserwator Inteligentnych Miast (Smart City Maintenance)

Miasto 2035 to sieć czujników, autonomicznych świateł i dronów. Ten specjalista dba o to, by cyfrowa infrastruktura metropolii działała bez zakłóceń (cyberbezpieczeństwo fizyczne).

- Dla kogo: Dla osób technicznych, lubiących pracę w terenie i nowoczesną inżynierię.

17. Doradca ds. Prywatności Danych (Data Privacy Advisor)

W świecie, gdzie wszystko jest monitorowane, prywatność stanie się towarem luksusowym. Taki doradca pomaga rodzinom i firmom "zniknąć" z sieci lub bezpiecznie zarządzać swoim cyfrowym cieniem.

- Dla kogo: Dla osób ceniących bezpieczeństwo, prawo i etykę cyfrową.

18. Rolnik Wertykalny i Miejski (Vertical Farming Expert)

Produkcja żywności przeniesie się do wieżowców w centrach miast. To zawód łączący agronomię z zarządzaniem nowoczesnymi systemami hydroponicznymi i automatyką.

- Dla kogo: Dla dzieci, które interesują się roślinami, ale też technologią "smart home".

19. Architekt Śmieci (Garbage Architect / Circular Designer)

To ekspert, który projektuje nowe produkty w taki sposób, aby po zużyciu w 100% stały się surowcem dla innych rzeczy. Eliminuje pojęcie "odpadu" już na etapie rysunku.

- Dla kogo: Dla projektantów, inżynierów materiałowych i wizjonerów ekologii.

20. Przewodnik po Cyfrowym Detoksie

Paradoksalnie, w świecie 2035 roku ludzie będą płacić za... brak technologii. Ten specjalista organizuje bezpieczne przestrzenie i programy regeneracji dla osób przebudźcowanych cyfrowym światem.

- Dla kogo: Dla osób empatycznych, zainteresowanych psychologią i zdrowym stylem życia.

Oto 20 zawodów odpornych na megatrendy (Wielka Czwórka)

I. Sektor Zdrowia i Relacji (Odporność na Demografię i AI)

- **1. Fizjoterapeuta / Osteopata** – Wymaga precyzyjnego dotyku i adaptacji do unikalnego ciała pacjenta; robotyka wciąż nie dorównuje ludzkiej intuicji ruchowej.
- **2. Psychoterapeuta** – Zrozumienie niuansów ludzkiej psychiki i traum pozostaje domeną człowieka.
- **3. Chirurg (specjalista)** – Nawet przy wsparciu robotów, ostateczna decyzja i manualna interwencja w sytuacjach krytycznych należą do ludzi.
- **4. Pielęgniarka / Opiekun geriatryczny** – Starzejące się społeczeństwo generuje ogromny popyt na zawody oparte na empatii i fizycznej obecności.
- **5. Lekarz Weterynarii** – Diagnostyka pacjenta, który nie mówi, połączona z emocjonalnym wsparciem właściciela.

II. Rzemiosło i Infrastruktura (Odporność na AI i Cyfryzację)

- **6. Elektryk (wyspecjalizowany)** – Instalacje w starym budownictwie lub nowoczesne systemy smart home są zbyt chaotyczne dla automatyzacji.
- **7. Hydraulik / Inżynier instalacji sanitarnych** – Rozwiązywanie problemów w trudnych, fizycznych przestrzeniach.
- **8. Technik OZE (Farmy wiatrowe i solarne)** – Montaż i fizyczna konserwacja infrastruktury niezbędnej do walki ze zmianami klimatu.
- **9. Konserwator zabytków** – Łączy wiedzę historyczną z unikalną, ręczną precyzją, której nie da się masowo powielić.
- **10. Szef Kuchni (Fine Dining)** – Tworzenie doświadczeń sensorycznych i autentycznych smaków.

III. Strategia i Nadzór (Odporność na AI i Geopolitykę)

- **11. Etyk AI i Audytor Algorytmów** – Ktoś musi pilnować, by systemy, takie jak Twój skrypt wysyłający 50 maili na godzinę, działały zgodnie z prawem i etyką.
- **12. Specjalista ds. Cyberbezpieczeństwa** – To nieustanna walka „mózg vs mózg”, gdzie kreatywność hakera wymaga ludzkiej obrony.
- **13. Menedżer ds. Zrównoważonego Rozwoju (ESG)** – Zarządzanie transformacją firm w kierunku „net-zero”.
- **14. Mediator / Negocjator Kryzysowy** – Rozwiązywanie konfliktów tam, gdzie algorytmy zawodzą z powodu braku wycucia kontekstu.
- **15. Doradca Prawny ds. Nowych Technologii** – Tworzenie regulacji dla świata, który jeszcze nie istnieje.

IV. Edukacja i Ekologia (odporność na zmiany klimatu i cyfryzację)

- **16. Pedagog Specjalny** – Praca z dziećmi o szczególnych potrzebach wymaga ogromnej elastyczności i serca.
- **17. Biolog Terenowy / Ekolog** – Praca w terenie, badanie żywych ekosystemów i ich ochrona przed degradacją.
- **18. Urbanista Miast Odpornych (Resilient Cities)** – Projektowanie przestrzeni gotowych na ekstremalne zjawiska pogodowe.
- **19. Strateg Talentów / HR Business Partner** – Zarządzanie ludźmi w świecie, gdzie kluczowe jest ciągłe przebranżawianie się (reskilling).
- **20. Rolnik Miejski / Inżynier Vertical Farming** – Zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego na poziomie lokalnym.

Podsumowanie: w świecie przyszłości wygrać będą „hybrydy” – osoby, które potrafią wykorzystać narzędzia automatyzacji do technicznych zadań, zachowując przy tym unikalnie ludzkie cechy w kluczowych momentach pracy.

[Powrót do spisu treści](#)

ROZDZIAŁ IV: Kompetencje Jutra – Czego nie nauczy ich szkoła?

Większość dzisiejszych szkół wciąż opiera się na modelu pruskim: zapamiętaj, powtórz, zdaj. Tymczasem, jak wskazują dane z raportu *OECD Skills Outlook 2025*, tempo zmian technologicznych sprawia, że wiedza encyklopedyczna staje się towarem powszechnym, dostępnym na jedno mrugnienie oka lub polecenie głosowe. W 2035 roku prawdziwa przewaga Twojego dziecka nie będzie wynikać z zasobu zapamiętanych faktów, ale z obszarów, których nie obejmuje żaden szkolny klucz odpowiedzi.

Według analizy *Kompetencje Przyszłości*, system edukacyjny pozostaje reaktywny, podczas gdy rynek pracy wymaga proaktywności. Aby przetrwać nadchodzące "tąpnięcie demograficzne" i cyfrowe, Twoje dziecko musi rozwinąć zestaw umiejętności, które raporty określają jako kluczowe dla zachowania sprawczości w świecie zdominowanym przez AI.

4.1. Kompetencje Transwersalne: Elastyczność, której brakuje w podręcznikach

Kompetencje transwersalne to zestaw umiejętności "przenośnych", które – w przeciwieństwie do wąskiej wiedzy technicznej – nie tracą na wartości przy zmianie branży. W świecie, gdzie zawody znikają w cyklach dekadalnych, to one są polisą ubezpieczeniową Twojego dziecka.

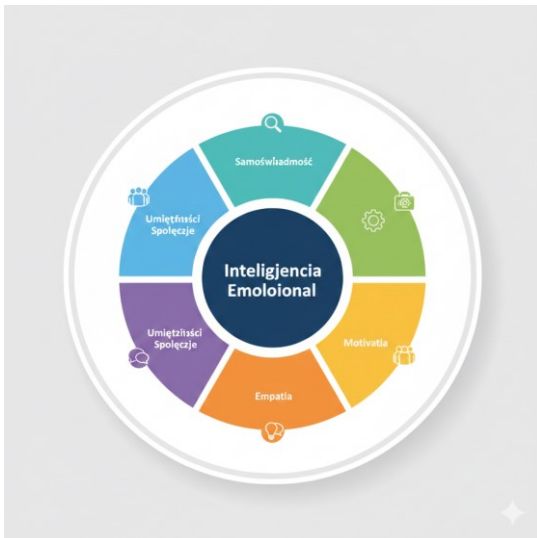
- **Zdolność adaptacji (Adaptability) i „Oduczenie się”:** Szkoła przyzwyczaja do stałego planu lekcji i niezmiennych reguł. Rynek pracy 2035 będzie wymagał tzw. *unlearningu* – umiejętności porzucania nieaktualnych metod na rzecz błyskawicznego opanowania nowych. Jak podkreśla *RAPORT Future® 2025*, elastyczność poznawcza zdecyduje o tym, czy automatyzacja będzie dla młodego człowieka szansą na rozwój, czy egzystencjalnym zagrożeniem.
- **Multidyscyplinarność:** Najciekawsze i najbezpieczniejsze zawody powstaną na stykach dziedzin. Raporty OECD wskazują, że najwyższą wartość rynkową osiągną osoby potrafiące łączyć odległe kropki – np. biolog, który nie tylko rozumie analizę danych, ale potrafi o niej opowiedzieć językiem korzyści (komunikacja).

4.2. Krytyczne myślenie: Jak odróżnić prawdę od halucynacji AI?

W roku 2035 problemem nie będzie brak informacji, ale ich gigantyczny nadmiar oraz tzw. "szum informacyjny" generowany przez sztuczną inteligencję.

- **Weryfikacja vs Akceptacja:** System edukacji rzadko zachęca do podważania autorytetu podręcznika. W przyszłości Twoje dziecko będzie musiało pełnić rolę „detektywa prawdy”. Musi rozumieć mechanizm halucynacji AI – sytuacji, w której algorytm podaje zmyślane fakty z ogromną pewnością siebie. Krytyczna ocena źródeł to kompetencja, która w raportach *DELab UW* jest oceniana jako jedna z najstabilniej kształconych w obecnym systemie.
- **Umiejętność zadawania pytań (Prompt Engineering):** W świecie zdominowanym przez maszyny udzielające odpowiedzi, wartość pracownika płynie z umiejętności zadawania właściwych, głębokich pytań. Projektowanie zapytań (*prompting*) stanie się nowym rodzajem analfabetyzmu lub biegłości – to od jakości pytania będzie zależeć innowacyjność rozwiązania.

4.3. Inteligencja Emocjonalna (EQ): Jedyna rzecz, której maszyna nie podrobi

Choć możemy nauczyć robota rozpoznawania mikroekspresji twarzy, maszyna wciąż nie posiada zdolności autentycznego współodczuwania. W 2035 roku, w miarę postępującej automatyzacji, kompetencje miękkie staną się „nowym luksusem” i najdroższą walutą.

- **Empatia i relacje:** Raporty dotyczące rynku pracy 2025-2035 zgodnie wskazują, że w zautomatyzowanym świecie będziemy łaknąć kontaktu z drugim człowiekiem. Umiejętność budowania autentycznych zespołów, łagodzenia konfliktów i aktywnego słuchania będzie najwyższej opłacaną sferą aktywności zawodowej. Maszyna może wykonać audyt, ale to człowiek musi przeprowadzić zespół przez kryzys.
- **Odporność psychiczna (Resilience):** Świat 2035 będzie szybki, przebudźcowany i pełen niepewności rynkowej. Inteligencja emocjonalna to także umiejętność dbania o własny dobrostan (*well-being*). Szkoła rzadko uczy, jak radzić sobie ze stresem, porażką czy presją informacyjną, a są to umiejętności niezbędne do zachowania koncentracji w świecie pełnym cyfrowych rozpraszaczy.

[Powrót do spisu treści](#)

ROZDZIAŁ V: Jak rozmawiać z nastolatkiem o wyborze szkoły?

Państwa dzieci to pokolenie, które w świecie internetu czuje się jak ryba w wodzie. To, co nam czasem wydaje się tylko „siedzeniem przed ekranem”, dla nich jest często nauką konkretnych fachowych umiejętności. Bez kursów i podręczników, zupełnie naturalnie, uczą się montować filmy, programować proste skrypty czy budować skomplikowane strategie w grach. To jest ich „supermoc” – ta głęboka, ekspercka wiedza w dziedzinie, która ich naprawdę kręci.

Jednak, jak podkreślałam w mojej książce *„Twoja przyszłość zaczyna się dzisiaj”*, sama sprawność techniczna to w roku 2035 tylko połowa sukcesu. Państwa rolą jako rodziców jest pomóc dziecku dołożyć do tego „drugą nogę”: umiejętność krytycznego myślenia (by nie dały się oszukać sztucznej inteligencji) oraz odporność psychiczną i empatię. Rozmawiając z nimi o szkole, warto spojrzeć na ich pasje nie jak na stratę czasu, ale jak na solidny fundament. Państwa zadaniem nie jest zmuszenie ich do wyboru jednego zawodu na całe życie, ale pomoc w takim zaplanowaniu nauki, by potrafili wykorzystać swoje cyfrowe zdolności do mądrego i bezpiecznego budowania własnej przyszłości.

Wybór szkoły średniej to często pierwszy moment w życiu młodego człowieka, w którym czuje on realny ciężar „dorosłej” decyzji. W obliczu opisywanego wcześniej „tąpnięcia demograficznego” i automatyzacji, o których wspomina *OECD Employment Outlook 2025*, rola rodzica staje się kluczowa. Pełnisz tu rolę najważniejszą: nie sędziego czy decydenta, ale **Partnera i Mentora**, który pomaga dziecku zbudować odporność na zmiany.

Wybór szkoły średniej to często pierwszy moment, w którym Państwa dziecko czuje realny ciężar „dorosłej” decyzji. Jako rodzice pełnią Państwo w tym procesie rolę najważniejszą: nie sędziego, który wydaje wyrok, ale Partnera i Mentora.

5. 1 Kim są dzisiejsi 14- i 15-latkowie?

Państwa dzieci to pokolenie, które w cyfrowym świecie czuje się jak ryba w wodzie. To, co nam czasem wydaje się tylko „siedzeniem przed ekranem”, dla nich jest często nauką konkretnych fachowych umiejętności. Bez kursów i podręczników, zupełnie naturalnie, uczą się montować filmy, programować proste skrypty czy budować skomplikowane strategię w grach. To jest ich naturalna siła – głęboka wiedza w dziedzinie, która ich naprawdę kręci.

Jednak, jak podkreślam w mojej książce „*Twoja przyszłość zaczyna się dzisiaj*”, sama sprawność techniczna to w roku 2035 tylko połowa sukcesu. Państwa zadaniem jest pomóc dziecku dołożyć do tego „drugą nogę”: umiejętność krytycznego myślenia (by nie dało się oszukać algorytmom) oraz inteligencję emocjonalną.

5.2. Model „Kotwicy i Żagli”: Dlaczego warto mieć pasję i szerokie horyzonty?

W starym modelu edukacji uczono nas bycia specjalistami od jednej, wąskiej dziedziny. W roku 2035, przy tak zmiennym rynku pracy, takie podejście jest ryzykowne. Dlatego w FutureCode promujemy model, który roboczo nazwijmy „Pasją z Szerokim Zapleczem”:

- Pionowa kreska (Głęboka Kotwica): To pasja Twojego dziecka. Coś, w co potrafi się „wgrzyźć” (np. grafika, biologia, mechanika). To jego supermoc, która pozwala mu stać się ekspertem.
- Pozioma kreska (Szerokie Żagle): To szerokie horyzonty – podstawowa wiedza z zakresu psychologii, obsługi AI, finansów czy komunikacji. To umiejętności, które można zabrać ze sobą do każdej pracy.

Dlaczego to takie ważne? Jak zauważa raport *OECD Skills Outlook 2025*, popyt na konkretne zawody zmienia się dziś szybciej niż programy w szkołach. Jeśli rynek sprawi, że konkretny fach (Kotwica) straci na znaczeniu, Twoje dziecko dzięki szerokiej bazie (Żagle) błyskawicznie „złapie wiatr” i przesunie się w nowe, bezpieczne miejsce.

Wskazówka dla rodzica: Nie zmuszaj dziecka, by było „średnie we wszystkim”. Pozwól mu na jedną wielką pasję, ale zachęcaj do zaglądania do innych dziedzin. To buduje elastyczność poznawczą, która uratuje go w przyszłości.

5.2. Jak nie przelać własnych ambicji na dziecko?

To najtrudniejszy punkt dla każdego rodzica. W obliczu lęku o przyszłość często nieświadomie chcemy, aby dziecko wybrało „bezpieczną przystań”, która była aktualna w naszym pokoleniu. Jednak dane z *RAPORT Future® 2025* pokazują jasno: to empatia i autentyczność są dziś fundamentem zdrowej kariery.

Złote zasady rozmowy FutureCode:

1. Zamień „Powinieneś” na „Zauważyłem, że...”: Zamiast narzucać profil klasy, odwołaj się do tego, co widzisz. Przykład: *„Zauważyłem, że z ogromną łatwością analizujesz strategie w grach – to mocna cecha logiczna, którą badamy w profilu FutureCode”*. To buduje pewność siebie dziecka, a nie Twój autorytet.
2. Pytaj o „Dlaczego”, a nie „Co”: Zamiast naciskać na konkretną szkołę, spróbuj zrozumieć motywacje. *„Co w tej szkole sprawia, że czujesz, że byś do niej pasował?”*. Takie pytania budują samoświadomość – kluczowy element inteligencji emocjonalnej.
3. Akceptuj „Nie wiem”: Raporty OECD podkreślają znaczenie nauki przez całe życie (*lifelong learning*). To naturalne, że 14-latek nie zna swojej ostatecznej drogi. Twoim celem nie jest wybranie zawodu na 40 lat, ale wybór środowiska, które najlepiej rozwinie jego „naturalny silnik” do nauki.
4. Metoda małych kroków: Przypominaj dziecku, że wybór liceum to nie wyrok dożywocia. Dzięki umiejętnościom, które zdobywa, będzie mogło zmieniać ścieżki wielokrotnie. To zdanie zdejmuje z barków nastolatka gigantyczny stres.

Pamiętaj: Sukces Twojego dziecka w 2035 roku nie będzie mierzony tym, czy spełniło Twoje oczekiwania, ale tym, czy czuje się kompetentne i sprawcze w rzeczywistości, którą samo wybrało. Twoim zadaniem jest dostarczyć mu niezawodny kompas, a nie gotową mapę z jedną wytyczoną trasą.

[Powrót do spisu treści](#)

ROZDZIAŁ VI: FutureCode – Twój kompas

W poprzednich rozdziałach naszkicowaliśmy obraz świata, który nadejdzie. Jak wynika z danych **OECD Employment Outlook 2025**, stoimy przed „tąpnięciem demograficznym” i technologicznym, które może budzić fascynację, ale też uzasadniony niepokój. Najczęstsze pytanie, jakie słyszymy od rodziców, brzmi: *„Skoro wszystko tak szybko się zmienia, to skąd mam wiedzieć, czy moje dziecko odnajdzie się jako Architekt AI, czy może jako Terapeuta Relacji?”*.

Odpowiedzią nie jest zgadywanie ani wróżenie z fusów. Odpowiedzią jest precyzyjna diagnostyka, która pozwala dopasować edukację do biologicznego „oprogramowania” Państwa dziecka.

6.1. Jak diagnostyka FutureCode odkrywa talenty jutra?

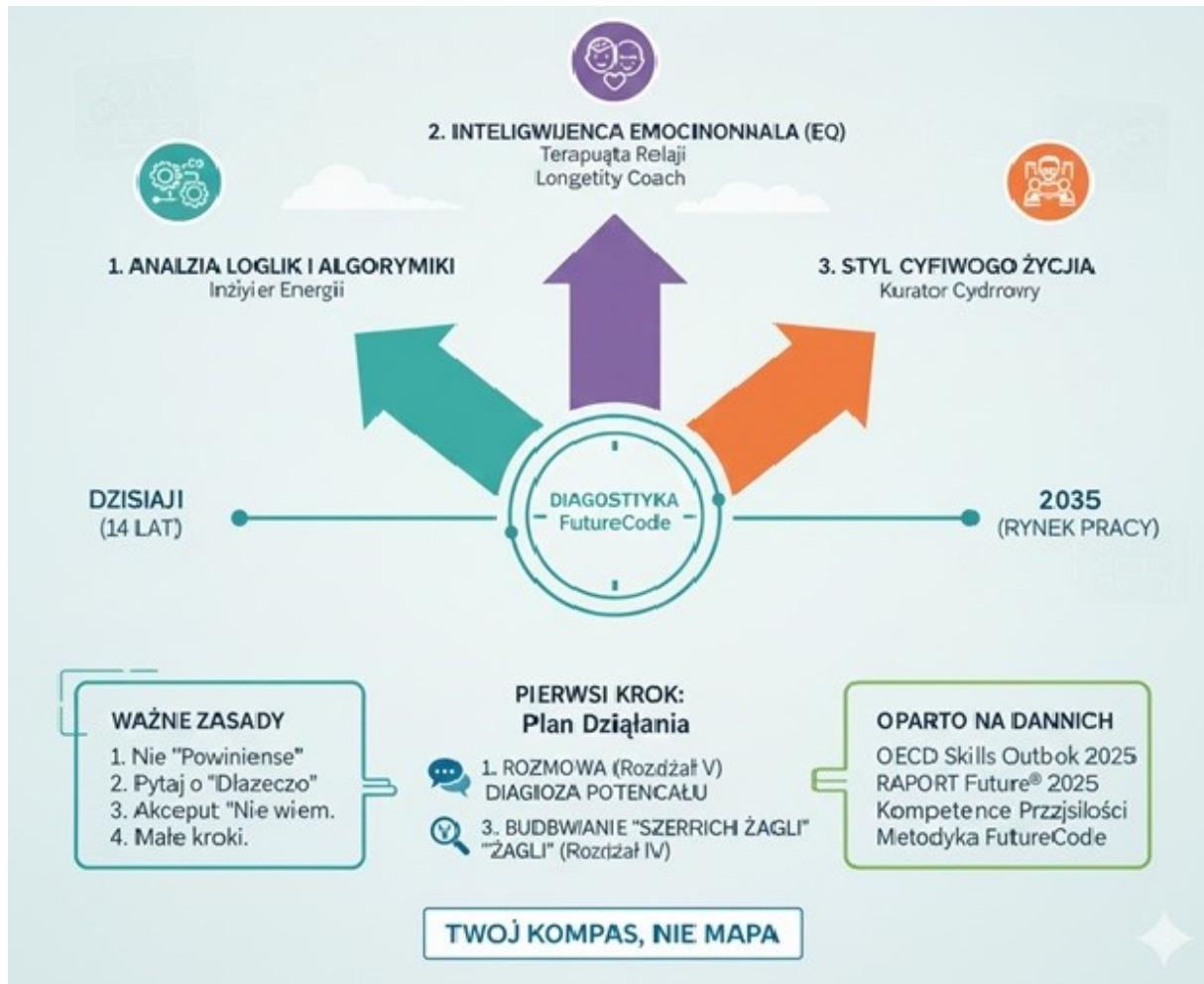
Większość tradycyjnych testów zawodowych pyta nastolatka: „Co lubisz robić?”. To błąd. Jak podkreśla raport **„Kompetencje Przyszłości” (DELab UW)**, system edukacji jest reaktywny i często nie pokazuje dzieciom zawodów, które dopiero powstają. 14-latek nie może „lubić” zawodu kuratora cyfrowego, jeśli go nie zna.

FutureCode działa inaczej. My nie pytamy o chwilowe zainteresowania, my badamy **„silnik poznawczy”** Państwa dziecka:

- **Analiza Logiki i Algorytmiki:** Jeśli badanie wykazuje wysoki wskaźnik w tym obszarze, Państwa dziecko posiada naturalny fundament do bycia Architektem Systemów AI lub Inżynierem Energii. To osoby, które instynktownie dostrzegają strukturę tam, gdzie inni widzą chaos.

- **Wskaźnik Inteligencji Emocjonalnej (EQ):** Zgodnie z **RAPORTEM Future® 2025**, empatia to „nowy luksus”. Wysoki wynik w tym obszarze to jasny sygnał, że dziecko odniesie sukces jako Terapeuta Relacji czy Longevity Coach (trener długowieczności). W tych zawodach maszyna nigdy nie zastąpi człowieka.
- **Styl Cyfrowego Życia:** Analizujemy, czy dziecko jest w sieci twórcą, czy tylko biernym konsumentem. Pozwala to ocenić jego potencjał do pracy w sektorze Meta-Edukacji czy nowoczesnego marketingu opartego na danych.

Dzięki tej diagnozie zawody przyszłości przestają być abstrakcyjną listą życzeń, a stają się konkretną ścieżką, dopasowaną do unikalnego „kodu” Państwa dziecka.

6.2. Pierwszy krok: Jak zacząć świadome planowanie?

Świadome planowanie nie polega na zmuszaniu 14-latką do wyboru zawodu na całe życie. Polega na wybraniu odpowiedniego **kierunku rozwoju**, który zapewni mu bezpieczeństwo. Oto Państwa plan działania na najbliższe dni:

1. **Rozmowa, nie przysłuchanie:** Wykorzystajcie wiedzę z Rozdziału V. Usiądźcie razem, przejrzyjcie zawody przyszłości i zapytajcie: „*Który z tych światów wydaje Ci się najbardziej fascynujący?*”. Nie oceniajcie, słuchajcie.
2. **Diagnoza potencjału:** Zamiast opierać się na intuicji („*mój syn dobrze gra w gry, więc będzie programistą*” – co często okazuje się mitem), skorzystajcie z profesjonalnego badania. Pełny

raport FutureCode (80–120 stron) to inwestycja, która zwraca się błyskawicznie, chroniąc Państwa przed kosztownymi błędami przy wyborze szkoły średniej.

3. **Budowanie „Szerokich Żagli” (Wszechstronności):** Zachęcajcie dziecko do wychodzenia poza strefę komfortu. Humanista na warsztatach z podstaw AI? Umysł ścisły na wolontariacie w domu seniora? To buduje elastyczność poznawczą, o której pisze **OECD Skills Outlook 2025**.

Podsumowanie

W mojej książce „*Twoja przyszłość zaczyna się dzisiaj*” piszę o tym, że przyszłość należy zaplanować, bo inaczej nasze życie będzie wypadkową cudzych decyzji. Rok 2035 nadejdzie szybciej, niż się Państwo spodziewają.

Dzisiaj nie muszą Państwo jeszcze wiedzieć wszystkiego. Dzisiaj wystarczy zacząć budować fundamenty, na których Państwa dziecko stanie pewnym krokiem w dorosłym życiu. Przyszłość nie jest czymś, co nas spotyka – jest czymś, co wspólnie z dzieckiem możecie zaprojektować.

[Powrót do spisu treści](#)

BIBLIOGRAFIA

I. Literatura i raporty zagraniczne (English/International)

Źródła te stanowią fundament światowych analiz trendów, na których opiera się narracja o roku 2035:

- OECD (2025), *OECD Skills Outlook 2025: Strategic Foresight and Future Skills* – kluczowy raport analizujący lukę kompetencyjną między systemem edukacji a rynkiem pracy.
- OECD (2025), *OECD Employment Outlook 2025* – opracowanie dotyczące wpływu technologii na stabilność zatrudnienia i transformację zawodów.
- World Economic Forum (2023), *The Future of Jobs Report 2023* – najważniejsze cykliczne badanie określające listę zawodów schyłkowych i tych o największym potencjale wzrostu.
- Susskind D. (2020), *A World Without Work: Technology, Automation and How We Should Respond* – analiza scenariuszy gospodarczych w świecie zdominowanym przez AI.
- Scott A. J., Gratton L. (2016), *The 100-Year Life: Living and Working in an Age of Longevity* – fundamentalna lektura dotycząca „Srebrnej Gospodarki” (Silver Economy) i zmiany modelu kariery na wieloetapowy.
- Lee K. F. (2018), *AI Superpowers: China, Silicon Valley, and the New World Order* – o wpływie AI na globalną gospodarkę i rynek pracy.
- Harari Y. N. (2018), *21 Lessons for the 21st Century* (rozdziały dotyczące edukacji i pracy) – o konieczności ciągłego przebranżawiania się (*lifelong learning*).

II. Literatura i raporty polskie

Pozycje te pozwalają osadzić globalne trendy w specyficznym kontekście polskiego rynku pracy, demografii i systemu oświaty:

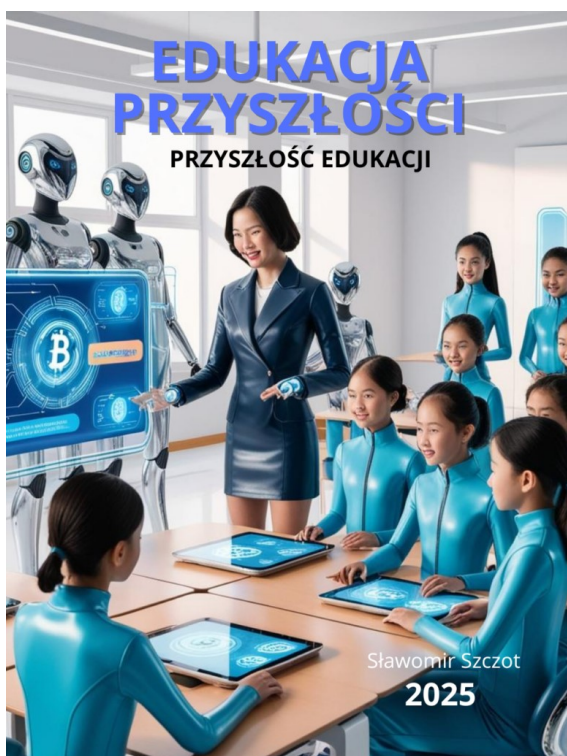
- Szczot S., *Twoja przyszłość zaczyna się dzisiaj* – wcześniejsza publikacja autora, stanowiąca teoretyczne i psychologiczne zaplecze dla planowania kariery.
- Hatałska N. (2021), *Wiek paradoksów. Czy technologia nas ocali?* – analiza trendów technologicznych i ich wpływu na kondycję psychiczną człowieka (ważne w kontekście *Well-being* cyfrowego).
- Przegalińska A. (2020), *Sztuczna inteligencja. Nieludzka, arcyłudzka* – filozoficzne i praktyczne spojrzenie na współpracę człowieka z algorytmami AI.
- Dukaj J. (2019), *Po piśmie* – o tym, jak technologie zmieniają sposób, w jaki się uczymy i postrzegamy świat (kontekst Meta-Edukacji).
- Śledziewska K., Włoch R. (2020), *Gospodarka cyfrowa. Jak nowe technologie zmieniają świat* – akademickie ujęcie transformacji cyfrowej polskiego biznesu.
- Polski Instytut Ekonomiczny (2023), *Raport: AI na polskim rynku pracy* – analiza sektorów najbardziej narażonych na automatyzację w Polsce.
- FutureCode (2025), *Raport diagnostyczny: Postrzeganie przyszłości zawodowej i procesów decyzyjnych wśród interesariuszy systemu edukacji* – badanie ankietowe, które legło u podstaw powstania niniejszej książki.

III. Dokumenty strategiczne i źródła danych

- Główny Urząd Statystyczny (GUS), *Prognoza ludności na lata 2023–2060* – dane źródłowe dotyczące „tąpnięcia demograficznego” w Polsce.
- Unia Europejska, *European Green Deal (Europejski Zielony Ład)* – dokumenty regulujące transformację energetyczną i popyt na „zielone kompetencje”.

[Powrót do spisu treści](#)

INNE POZYCJE WYDAWNICZE

Edukacja od zawsze była fundamentem rozwoju ludzkości – kluczem do postępu, narzędziem emancypacji i mostem między przeszłością a przyszłością. Dziś, w dobie cyfrowej rewolucji, sztucznej inteligencji i globalizacji, stoimy u progu największej transformacji w historii nauczania. Jak przygotować się na świat, w którym tradycyjne modele edukacji zderzają się z technologiami zdolnymi personalizować naukę, zastąpić podręczniki wirtualną rzeczywistością, a nauczycieli – algorytmami? I czy powinniśmy się tego obawiać, czy raczej wykorzystać te zmiany, by stworzyć system edukacji dostępny dla wszystkich, sprawiedliwy i odpowiadający na wyzwania XXI wieku?

Ta książka to podróż przez wieki, kontynenty i idee. W Części I cofniemy się do korzeni edukacji – od szkół starożytnego Egiptu po rewolucję przemysłową – by zrozumieć, jak przeszłość kształtuje nasze dzisiejsze dylematy. Prześledzimy, dlaczego oświeceniowe marzenia o powszechnej edukacji wciąż pozostają niepełne i jak Internet przewrócił do góry nogami dotychczasowe modele przekazywania wiedzy.

Książka zawiera też praktyczny przewodnik po zmianach. Jak przygotować nauczycieli na erę cyfrową? Jakich kompetencji będą potrzebować dzieci, by odnaleźć się na rynku pracy

przyszłości? I co zrobić, by technologie nie pogłębiły nierówności, lecz stały się narzędziem demokratyzacji wiedzy?

„Twoja przyszłość zaczyna się dzisiaj” to praktyczny przewodnik dla młodych ludzi, który pokazuje, jak świadomie myśleć o swojej przyszłości i jak odważnie planować kolejne kroki edukacyjne i zawodowe. Książka łączy wiedzę o trendach, technologiach, kompetencjach przyszłości oraz psychologii, dzięki czemu pomaga zrozumieć, jak zmienia się świat i jakie możliwości otwiera przed nami najbliższe 10–20 lat.

W publikacji znajdują się wyjaśnienia kluczowych pojęć (trend, foresight, megatrend), ćwiczenia rozwijające myślenie strategiczne, inspirujące historie młodych ludzi oraz praktyczne narzędzia, które pozwalają lepiej poznać swoje predyspozycje. Książka uczy, jak odkrywać talenty, analizować zmiany, budować scenariusze przyszłości i planować ścieżkę rozwoju w sposób mądry i dopasowany do siebie.

Jej największą wartością jest to, że daje młodzieży poczucie sprawczości – pokazuje, że przyszłość nie jest przypadkiem, lecz efektem decyzji podejmowanych tu i teraz. To przewodnik, który inspirować, wzmacnia i pomaga odważnie budować własną drogę.

[Powrót do spisu treści](#)

Książka ta edytowana przy wykorzystaniu sztucznej inteligencji w modelu FutureCode. Wszystkie ilustracje zostały wykonane przy pomocy Gemini 3 oraz wykorzystano zasoby Freepic.com.

